

ترجمہ
منہاج الصالحین
عبادات

با تعلیقات حضرت آیۃ اللہ العظمی

حاج شیخ محمد شبیری خاقانی (دام ظلہ)

شیرازی خاقانی، محمد، ۱۳۱۸ - ، شارح
منهاج الصالحین، عبادات (محسن حکیم)، با تعلیقات محمد شیرازی خاقانی، قم، نشر باقیات،

۱۳۸۴

ISBN 964 - 9630 - 06 - 6

۶۵۶ ص

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

۱- حکیم، محسن، ۱۲۶۷-۱۳۴۸، منهاج الصالحین، نقد و تفسیر، ۲- فقه جعفری، قرن ۱۴، ۳-
فتاوی‌های شیعه، قرن ۱۴، الف. حکیم، محسن ۱۲۶۷-۱۳۴۸، منهاج الصالحین، شرح، ب- عنوان، ج
عنوان - منهاج الصالحین، شرح د. عنوان، عبادات.

۲۹۷/۳۴۲

BP ۱۸۳/۵/ح ۸م/۸۰۲۳

م ۸۲-۱۱۷۶۸

کتابخانه ملی ایران



ترجمه منهاج الصالحین (ج ۱)

تألیف: آیه الله العظمی حاج شیخ محمد شیرازی خاقانی

ناشر، باقیات

ایران، قم، هیأتان معلم، پلاک ۴۴

تلفن: ۷۷۴۳۹۰۰ (۰۲۵۱) - همراه: ۰۹۱۳ ۲۵۲ ۵۶۳۵

چاپخانه: باقری • تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه • چاپ: دوم (اول این ناشر) ۱۳۸۴

ISBN 964 - 9630 - 06 - 6

کلیه حقوق چاپ و نشر، برای ناشر محفوظ است.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على خير خلقه

محمد و آله الطيبين الطاهرين الغر الميامين

بدون شك رساله «منهاج الصالحين» كه آية الله العظمی

سيد محسن حكيم رحمته الله آن را تأليف نموده و بعد از ايشان

استاد آية الله العظمی سيد ابوالقاسم خوئی رحمته الله با اضافه

نمودن فروع تازه و كتب ديگر، آن را با فتواهايشان مطابقت

دادند؛ در روزگاران اخير از بارزترين كتابهاى فتوايى

معمول به حساب مى آيد، به جهت اين كه مشتمل بر قسمت

زيادى از مسائل مورد ابتلا در ابواب عبادات و معاملات

مى باشد.

عده اى از مؤمنين از من درخواست نمودند آن طورى كه

مطابق با نظر من باشد، به آن تعليقه بزنم. ان شاء الله تعالى

اجر دارد.

محمد شبيري خاقاني

« فهرست »

۷	احکام تقلید
۲۱	احکام طهارت
۲۱	۱ - آب مطلق و مضاف
۲۳	۲ - آب جاری
۲۴	۳ - آب یاران
۲۶	۴ - آب کُر
۲۸	احکام آب‌ها
۲۸	حکم آب قلیل
۲۸	حکم آب مشتبّه
۲۹	حکم آب مضاف
۳۱	احکام تخلّی
۳۲	کیفیت استنجاء
۳۳	مستحبات و مکروهات تخلّی
۳۴	کیفیت استبراء
۳۶	احکام وضو
۳۶	اجزاء وضو
۳۴	احکام جیره
۵۰	شرایط وضو
۵۰	۱ - پاک و مطلق بودن آب وضو
۵۱	۲ - مانعی در استعمال آب نباشد
۵۴	۳ - نیت

- ۴ - خود شخص اعمال وضو را انجام دهد ۵۵
- ۵ - موالات ۵۵
- ۶ - ترتیب بین اعضا ۵۶
- احکام شک در طهارت و وضو ۵۶
- چیزهایی که وضو را باطل می‌کند ۶۰
- حکم حدث دائمی و همیشگی ۶۱
- احکام وضو ۶۳
- احکام غسل ۶۶
- اول: غسل جنابت ۶۶
- علت جنابت ۶۶
- بیرون آمدن منی ۶۶
- جماع ۶۸
- اعمالی که متوقف بر غسل جنابت است ۷۰
- چیزهایی که برای جنب مکروه است ۷۲
- واجبات غسل جنابت ۷۲
- مستحبات غسل جنابت ۷۶
- دوم: غسل حیض ۸۰
- سبب حیض ۸۰
- زمان حیض ۸۱
- حداقل و حداکثر حیض ۸۱
- صاحب عادت و قتیة و عدیدة ۸۲
- حکم خونی که در یک ماه دوبار دیده شود ۸۳
- استبراء و استظهار ۸۵
- حکم خونی که از ده روز گذشته است ۸۷
- مبتدئه و مضطربة ۸۷
- احکام حیض ۹۲
- سوم: استحاضة ۹۵

۱۰۱	چهارم: نفاس
۱۰۵	پنجم: غسل اموات
۱۰۵	۱ - احکام احتضار
۱۰۶	۲ - غسل
۱۱۳	۳ - کفن کردن
۱۱۶	۴ - آداب و مستحبات کفن کردن
۱۱۸	۵ - دو جریده
۱۱۹	۶ - نماز میت
۱۲۰	شرطهای نماز میت
۱۲۴	۷ - تشییع
۱۲۴	۸ - دفن میت
۱۳۱	ششم: غسل مس میت
۱۳۳	هفتم: غسل‌های مستحب زمانی، مکانی، فعلی
۱۳۳	غسل‌های زمانی
۱۳۳	۱ - غسل جمعه
۱۳۳	۲ - غسل عید فطر و قربان
۱۳۴	۳ - غسل روز عرفه
۱۳۴	۴ - غسل روز نرویه
۱۳۴	۵ - غسل شب‌های ماه رمضان
۱۳۴	غسل‌های مکانی
۱۳۵	غسل‌های فعلی
۱۳۷	احکام تیمم
۱۳۷	موارد تیمم
۱۴۲	چیزهایی که تیمم با آن‌ها صحیح است
۱۴۴	کیفیت تیمم
۱۴۷	واجبات تیمم
۱۴۹	احکام تیمم

۱۵۳	نجاسات
۱۵۳	۱ و ۲ - بول و مدفوع
۱۵۴	۳ - منی
۱۵۴	۴ - مردار
۱۵۶	۵ - خون
۱۵۷	۶ و ۷ - سگ و خوک
۱۵۷	۸ - شراب
۱۵۸	۹ - کافر
۱۶۰	۱۰ - عرق شتر نجاست خوار
۱۶۰	سرایت نجاست به چیز ملاقات کننده
۱۶۲	احکام نجاست
۱۶۸	نجاسات عفو شده در نماز
۱۷۲	مطهرات
۱۷۲	۱ - آب
۱۸۰	۲ - زمین
۱۸۱	۳ - آفتاب
۱۸۲	۴ - استحاله
۱۸۳	۵ - انقلاب
۱۸۳	۶ - کم شدن دو سوم
۱۸۳	۷ - انتقال
۱۸۴	۸ - اسلام
۱۸۴	۹ - تبعیت
۱۸۵	۱۰ - برطرف شدن عین نجاست
۱۸۶	۱۱ - غایب شدن مسلمان
۱۸۶	۱۲ - استبراء
۱۸۹	احکام نماز
۱۸۹	نمازهای واجب و نافله آن‌ها

۱۹۰	نمازهای واجب روزانه
۱۹۰	نمازهای مستحبی
۱۹۱	وقت نمازها
۱۹۵	احکام وقت نماز
۱۹۷	قبله
۱۹۹	لباس نماز گزار
۲۰۰	شرایط لباس نماز گزار
۲۰۴	پوشش شرعی
۲۰۶	مکان نماز گزار
۲۱۷	اذان و اقامه
۲۱۹	جمله‌های اذان و اقامه
۲۲۰	شرط‌های اذان و اقامه
۲۲۱	احکام اذان و اقامه
۲۲۳	واجبات نماز
۲۲۳	۱ - نیت
۲۲۹	۲ - تکبیرة الاحرام
۲۳۲	۳ - قیام
۲۳۶	۴ و ۵ - قرائت و ذکر
۲۴۷	۶ - رکوع
۲۴۷	واجبات رکوع
۲۵۱	۷ - سجده
۲۵۱	واجبات سجده
۲۵۹	۸ - تشهد
۲۶۰	۹ - سلام
۲۶۲	۱۰ - ترتیب
۲۶۲	۱۱ - موالات
۲۶۲	قنوت

۲۶۵	تعقيب.....
۲۶۵	مبطلات نماز.....
۲۶۵	۱ - حدث اصغر و حدث اكبر.....
۲۶۶	۲ - پشت به قبله كردن.....
۲۶۷	۳ - كارهايي كه صورت نماز را از بين ببرد.....
۲۶۸	۴ - سخن گفتن عمدی.....
۲۷۱	۵ - قهقهه زدن.....
۲۷۲	۶ - گريه كردن.....
۲۷۲	۷ - خوردن و آشامیدن.....
۲۷۳	۸ - تكفير (گذاشتن يك دست بر روى دست ديگر).....
۲۷۳	۹ - آمين گفتن پس از سوره حمد.....
۲۷۶	نماز آیات.....
۲۷۶	وقت نماز آیات.....
۲۷۸	دستور نماز آیات.....
۲۸۱	نماز قضا.....
۲۸۸	نماز استيجاري.....
۲۹۴	نماز جماعت.....
۳۰۰	شرایط نماز جماعت.....
۳۰۴	شرایط امام جماعت.....
۳۰۶	احكام نماز جماعت.....
۳۱۵	احكام نواقص و زوائد نماز.....
۳۱۹	احكام شك.....
۳۲۴	احكام شك در عدد ركعت‌ها.....
۳۲۷	نماز احتياط.....
۳۲۹	قضای اجزای فراموش شده نماز.....
۳۳۰	سجده سهو.....
۳۳۲	نماز مسافر.....

۳۴۵	چیزهایی که سفر را قطع می‌کند
۳۵۲	احکام مسافر
۳۵۵	نماز جمعه
۳۵۸	نمازهای مستحبی
۳۵۸	نماز عید فطر و قربان
۳۶۰	نماز وحشت
۳۶۱	نماز اول ماه
۳۶۲	نماز غفيله
۳۶۲	نماز مسجد کوفه
۳۶۳	احکام روزه
۳۶۳	نیت
۳۶۷	چیزهایی که روزه را باطل می‌کند
۳۶۷	۱ - خوردن و آشامیدن
۳۶۷	۲ - جماع
۳۶۷	۳ - دروغ بستن بر خدا و پیامبر
۳۶۸	۴ - فرو بردن سر در آب
۳۶۹	۵ - رساندن غبار به حلق
۳۶۹	۶ - باقی ماندن بر جنابت و حیض
۳۷۲	۷ - بیرون آوردن منی (استمناء)
۳۷۲	۸ - اماله
۳۷۳	۹ - قی کردن
۳۷۵	کفاره روزه
۳۸۰	شرایط صحیح بودن روزه
۳۸۴	مجاز بودن افطار و روزه خوردن
۳۸۵	راه ثابت شدن اول ماه
۳۸۶	احکام قضای ماه رمضان
۳۹۱	روزه‌های مکروه و حرام

۳۹۲.....	اعتكاف
۳۹۲.....	شرایط اعتكاف
۳۹۶.....	احكام اعتكاف
۳۹۹.....	احكام زكات
۳۹۹.....	شرایط ثابت شدن زكات
۴۰۲.....	چیزهایی که زكات در آن واجب است
۴۰۳.....	زكات چهارپایان سه گانه (شتر و گاو و گوسفند)
۴۰۳.....	شرط اول: نصاب
۴۰۷.....	شرط دوم: چریدن از علف بیابان
۴۰۷.....	شرط سوم: از حیوانات کاری نباشد
۴۰۸.....	شرط چهارم: باید یک سال بگذرد
۴۰۹.....	زكات نقدین (طلا و نقره)
۴۱۱.....	زكات غلات چهارگانه گندم، جو، خرما و کشمش
۴۱۶.....	زكات مال التجاره
۴۱۷.....	اقسام مستحقین زكات
۴۲۲.....	شرایط کسانی که مستحق زكاتند
۴۲۵.....	احكام دیگر زكات
۴۲۸.....	زكات فطره
۴۳۱.....	احكام زكات فطره
۴۳۳.....	احكام خمس
۴۳۳.....	۱ - غنیمت
۴۳۴.....	۲ - معادن
۴۳۶.....	۳ - گنج
۴۳۷.....	۴ - آن چه با غواصی از دریا خارج شود
۴۳۸.....	۵ - زمینی که کافر از مسلمان بخرد
۴۳۹.....	۶ - مال حلال مخلوط با حرام
۴۴۲.....	۷ - مخارج سالانه

۴۶۲		مستحق خمس و جای مصرف آن
۴۶۶		امر به معروف و نهی از منکر
۴۶۷		شرایط وجوب امر به معروف واجب و نهی از منکر
۴۶۹		مراتب امر به معروف و نهی از منکر
۴۷۸		احکام حج
۴۸۰		شرایط وجوب حجة الاسلام
۴۸۰		۱ - بلوغ
۴۸۲		۲ - عقل
۴۸۲		۳ - آزادی
۴۸۲		۴ - استطاعت
۵۰۰		وصیت به حج
۵۰۷		نیابت حج
۵۱۵		حج مستحبی
۵۱۶		اقسام عمره
۵۱۹		اقسام حج
۵۲۰		حج تمتع
۵۲۲		کیفیت تمتع
۵۲۴		حج افراد
۵۲۶		حج قرآن
۵۲۶		میقات های حرام
۵۲۹		احکام میقات ها
۵۳۴		مستحبات احرام
۵۳۵		واجبات احرام
۵۳۵		۱ - نیت
۵۳۶		۲ - تلبیه
۵۳۹		۳ - پوشیدن دو جامه احرام
۵۴۱		تروک احرام

- ۵۴۳ ۱ - شکار حیوان صحرائی
- ۵۴۴ کفارات شکار
- ۵۴۶ ۲ - نزدیکی با زن
- ۵۴۹ ۳ - بوسیدن زن
- ۵۴۹ ۴ - دست زدن به زن
- ۵۴۹ ۵ - نگاه کردن و بازی شهوت‌آمیز با زن
- ۵۵۰ ۶ - استمناء
- ۵۵۱ ۷ - عقد ازدواج
- ۵۵۱ ۸ - استعمال بوی خوش
- ۵۵۳ ۹ - پوشیدن لباس دوخته یا شبیه آن برای مرد
- ۵۵۴ ۱۰ - سرمه کشیدن
- ۵۵۵ ۱۱ - نگاه کردن به آینه
- ۵۵۵ ۱۲ - پوشیدن چکمه و جوراب برای مرد
- ۵۵۶ ۱۳ - دروغ و دشنام و فخرفروشی حرام
- ۵۵۶ ۱۴ - مجادله (بگو مگو کردن)
- ۵۵۸ ۱۵ - کشتن جانوران بدن
- ۵۵۸ ۱۶ - زینت کردن
- ۵۵۹ ۱۷ - روغن مالی بدن
- ۵۵۹ ۱۸ - کندن موی بدن
- ۵۶۰ ۱۹ - پوشاندن سر برای مرد
- ۵۶۱ ۲۰ - پوشاندن صورت برای زن
- ۵۶۲ ۲۱ - زیر سایه قرار گرفتن مرد
- ۵۶۴ ۲۲ - بیرون آوردن خون از بدن
- ۵۶۴ ۲۳ - ناخن گرفتن
- ۵۶۵ ۲۴ - دندان کشیدن
- ۵۶۵ ۲۵ - همراه داشتن سلاح
- ۵۶۵ محرمات حرم

۵۶۷	مکروهات احرام
۵۶۷	حدود حرم مکه و مدینه
۵۶۸	جای کشتن گوسفند، گاو و شتر برای کفاره
۵۶۸	مصرف کفارات
۵۶۹	طواف
۵۶۹	شرایط طواف
۵۷۶	واجبات طواف
۵۷۷	خارج شدن از محدوده طواف
۵۷۸	قطع طواف و کم بودن شوطهای آن
۵۸۰	کم کردن شوطهای طواف
۵۸۰	زیاد کردن شوطهای طواف
۵۸۲	شک در عدد شوطها
۵۸۵	نماز طواف
۵۸۷	سعی بین صفا و مروه
۵۸۹	احکام سعی
۵۹۱	شک در سعی
۵۹۲	تقصیر (کوتاه کردن مو)
۵۹۳	احرام حج
۵۹۵	وقوف در عرفات
۵۹۷	وقوف در مشعر الحرام
۵۹۹	درک وقوف عرفات و مشعر یا یکی از آنها
۶۰۰	واجبات منی
۶۰۰	۱ - رمی جمره عقبه
۶۰۳	۲ - کشتن گاو یا گوسفند یا شتر در منی
۶۰۸	مصرف قربانی حج تمتع
۶۰۹	۳ - تراشیدن مو یا کوتاه نمودن آن
۶۱۱	طواف حج و نماز آن و سعی

۶۱۳	طواف نساء
۶۱۵	شب ماندن در منی
۶۱۶	رمی جمرات
۶۱۸	احکام مصدود
۶۲۰	احکام محصور
۶۲۳	مستحبات احرام
۶۲۶	مکروهات احرام
۶۲۷	مستحبات دخول حرم
۶۲۸	آداب داخل شدن مکه مکرمه و مسجد الحرام
۶۳۰	مستحبات طواف
۶۳۲	مستحبات نماز طواف
۶۳۳	مستحبات سعی
۶۳۵	مستحبات احرام تا وقوف در عرفات
۶۳۶	مستحبات وقوف در عرفات
۶۳۸	مستحبات وقوف در مزدلفه
۶۳۹	مستحبات رمی جمرات
۶۴۰	مستحبات قربانی کردن
۶۴۱	مستحبات سر تراشیدن
۶۴۱	مستحبات طواف حج و سعی
۶۴۲	مستحبات منی
۶۴۲	مستحبات مکه معظمه
۶۴۳	طواف وداع
۶۴۵	فهرست